

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀO QUẢN LÝ MƯỢN TRẢ TÀI LIỆU TẠI THƯ VIỆN TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN

Nguyễn Thị Lành¹, Trương Hải², Trần Thị Lê Vân³

Ngày nhận bài: 05/4/2023; Ngày phản biện thông qua: 11/8/2023; Ngày duyệt đăng: 12/8/2023

TÓM TẮT

Quy trình mượn trả là bài toán cơ bản của thư viện nói chung và thủ thư nói riêng. Với việc quản lý mượn trả bằng thủ công như thời gian trước đã gặp nhiều trở ngại trong công việc mượn trả cơ bản, gây khó khăn cho công việc thống kê, theo dõi và quản lý. Ứng dụng công nghệ thông tin vào Quản lý mượn trả tài liệu tại Thư viện Trường Đại học Tây Nguyên đã là một công cụ hỗ trợ cho thư viện trong các công tác quản lý mượn trả sách trong thời điểm hiện tại. Nhờ liên kết với cơ sở dữ liệu đào tạo hiện có của Nhà trường, công việc thống kê, tổng hợp cũng được thuận lợi và chính xác hơn. Ngoài ra, kết quả của đề tài còn giúp cho sinh viên thuận lợi trong việc tra cứu tài liệu cũng như xác thực kết quả mượn trả trực quan, chính xác hơn.

Từ khóa: phần mềm, quản lý, quản lý mượn trả tài liệu, tài liệu.

1. MỞ ĐẦU

Quản lý mượn trả trong thư viện là công tác bắt buộc trong quản lý thư viện, đây là nội dung không phải mới, thậm chí là quá cũ trong quá trình phát triển của ngành Thư viện và Thư viện Nhà trường. Đơn cử, trong trường đã có các công trình như: “Tổ chức và hoạt động tại thư viện Trường Đại học Tây Nguyên” (Trung, 2013); “Biện pháp quản lý công tác bổ sung tài liệu tại thư viện Trường Đại học Tây Nguyên” (Lành, 2008); “Biện pháp quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác thư viện trường Đại học Tây Nguyên” (Hiếu, 2008); hay “Hệ thống hóa tài liệu thư viện theo học phần phục vụ sinh viên khoa nông lâm nghiệp Trường Đại học Tây nguyên” (Giang, 2016). Hiện nay, các trường đại học đã nhanh chóng ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý các hoạt động của thư viện với các phần mềm chuyên dụng như CDS/ISIS, Libol, Ilib... Trước đây, Thư viện Trường Đại học Tây nguyên sử dụng phần mềm Ilib để quản lý việc lưu thông tài liệu và bạn đọc... cụ thể, phần mềm này đã giải quyết được một số công việc như: ghi mượn và trả tài liệu qua đầu đọc (barcode scanner) cầm tay, thống kê tài liệu, thống kê lượt đọc, quản lý người đọc qua việc mượn trả như sách quá hạn, gia hạn...

Tuy nhiên, tháng 6/2021 máy chủ lưu cơ sở dữ liệu của phần mềm đã hư phần cứng, không thể khắc phục, không thể lấy được dữ liệu, công tác mượn trả tài liệu và thống kê gặp rất nhiều khó khăn khi cán bộ thực hiện bằng phương pháp thủ công (nhập Excel) dẫn đến mất nhiều thời gian,

không có sự kết nối đồng bộ, thiếu thông tin của bạn đọc cũng như tài liệu... Trong khi chờ đợi Nhà trường hoàn thành Dự án nâng cấp Thư viện, để giải quyết thực trạng này trong hiện tại, Thư viện rất cần có phần mềm hỗ trợ quản lý công tác mượn trả tài liệu để phục vụ công việc được tốt hơn.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

- Thiết kế, lập trình cơ sở dữ liệu:

Quản lý mượn trả là sự kết hợp giữa bạn đọc, tài liệu và quá trình mượn trả. Trong đó, bạn đọc trong Nhà trường chủ yếu là sinh viên, học viên và cán bộ viên chức đã có sẵn và sẽ được kế thừa từ cơ sở dữ liệu hiện có của phần mềm quản lý đào tạo. Còn lại là phần cơ sở dữ liệu về tài liệu và quá trình mượn trả sẽ được bổ sung mới vào hệ thống của nhà trường, ngoài việc đáp ứng công tác mượn trả còn có thể bổ sung cho công tác đào tạo của Nhà trường như xác định nợ tài liệu trong phân hệ xét tốt nghiệp sinh viên. Ngoài ra, tài liệu còn có thể liên kết với chương trình đào tạo để xác định số lượng tài liệu đáp ứng các học phần, nhằm xác định nhu cầu mua sắm tài liệu và hỗ trợ công tác đánh giá, kiểm định chương trình đào tạo.

Cơ sở dữ liệu được cài đặt trên hệ quản trị cơ sở dữ liệu và có phản hồi phù hợp, hỗ trợ cho lập trình ứng dụng trên form.

Thiết kế giao diện: Xây dựng phần mềm chạy trên nền Internet (Winform client).

¹Thư viện, Trường Đại học Tây Nguyên;

²Khoa Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Trường Đại học Tây Nguyên;

³Phòng Công tác sinh viên, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Nguyễn Thị Lành; ĐT: 0772469622; Email: ntlanh@ttn.edu.vn.